

„ W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem
- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,
Aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada,
Umiął bardziej i pełniej być człowiekiem,
To znaczy, ażeby również, umiał bardziej być
Nie tylko z drugim, ale i dla drugich”.

Jan Paweł II

PROGRAM WYCHOWAWCZO –PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NUMER 4
IM. ZDOBYWCÓW WAŁU POMORSKIEGO
W WAŁCZU

PROGRAM OPRACOWAŁ ZESPÓŁ WYCHOWAWCZY
POD KIERUNKIEM IWONY BUCIAK

Spis treści

PODSTAWA PRAWNA	4
MISJA SZKOŁY	5
WSTĘP	6
CZYNNIKI CHRONIĄCE:	6
CZYNNIKI RYZYKA:	7
PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY:.....	8
CELE PROGRAMU	8
MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4	9
W SFERZE SPOŁECZNEJ:	9
W SFERZE NAUKOWEJ:.....	10
W SFERZE KULTUROWEJ:	10
ZADANIA SZKOŁY JAKO ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO	11
TABELA NR 1. OBSZAR DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH	12
TABELA NR 2. TREŚCI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE DLA REALIZACJI W KLASACH I – III.....	22
TABELA NR 3. TREŚCI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE DLA REALIZACJI W KLASACH IV – VIII	24
OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ PROGRAMU	28
OBOWIĄZKI DYREKTORA SZKOŁY	28
OBOWIĄZKI PEDAGOGA I PSYCHOLOGA SZKOLNEGO	28
OBOWIĄZKI NAUCZYCIELI.....	29
OBOWIĄZKI RODZICÓW	29
OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW ADMINISTRACJI I OBSŁUGI SZKOŁY	30
OBOWIĄZKI PIELĘGNIARKI SZKOLNEJ PODCZAS POBYTU NA TERENIE SZKOŁY	30
POSTĘPOWANIE INTERWENCYJNE	31
OGÓLNE ZASADY INTERWENCJI:	31
OBOWIĄZKI/ ZADANIA PRACOWNIKÓW NIEPEDAGOGICZNYCH:	31
TRYB I SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZACHOWAŃ PROBLEMOWYCH WŚRÓD UCZNIÓW:	31

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ – DZIAŁANIA INTERWENCYJNE:	32
<i>W przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:.....</i>	32
<i>W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki: .....</i>	33
<i>W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:.....</i>	33
<i>W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki: .....</i>	34
POSTĘPOWANIE WOBEC UCZNIĄ - SPRAWCY CZYNU KARALNEGO LUB PRZESTĘPSTWA:.....	34
POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA WOBEC UCZNIĄ, KTÓRY STAŁ SIĘ OFIARĄ CZYNU KARALNEGO:.....	35
PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI NIEREALIZOWANIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO PRZEZ UCZNIĄ:	35
PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ NA LEKCJI STWARZAJĄCEGO ZAGROŻENIE DLA BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA WŁASNEGO ORAZ INNYCH:	36
PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SAMOWOLNEGO OPUSZCZENIA SZKOŁY PRZEZ UCZNIĄ:.....	37
PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU BRAKU EFEKTYWNEJ KOMUNIKACJI MIĘDZY NAUCZYCIELEM A UCZNIEM:.....	38
WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI I ŚRODOWISKIEM	38
TABELA NR 4. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH PROFILAKTYCZNYCH.....	39
ORGANIZACJA I SPOSOBY PRACY WYCHOWAWCZEJ	40
SPODZIEWANE EFEKTY	40
EWALUACJA.....	40
POSTANOWIENIA KOŃCOWE.....	41

PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483).
2. Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r. (Dz. U. Nr 120 z 1991 r. poz. 526).
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.).
4. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493) znowelizowanej Ustawą z 10 czerwca 2010 r.
6. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 124).
8. Rozporządzenie MEN z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 23).
9. Rozporządzeniu MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Z dnia 7 maja 2013 r., poz. 532).
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1356).
11. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 382).
12. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka uchwalona przez ONZ 10 grudnia 1948 r.
13. Ustawy i Rozporządzenia MEN (Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej);
14. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela wraz ze zmianami;
15. Statut Szkoły Podstawowej nr 4 w Wałczu

Program jest adresowany do uczniów SP nr 4 w Wałczu. Jego realizatorami są: dyrekcja, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pracownicy administracji i obsługi, instytucje współpracujące ze szkołą.

MISJA SZKOŁY

Najważniejszym celem naszej szkoły jest współdziałanie i wzajemne wspieranie się nauczycieli oraz rodziców w kształtowaniu u uczniów pozytywnych cech, a w szczególności szeroko pojętej odpowiedzialności.

WSTĘP

Wychowanie to wprowadzenie młodego człowieka- wychowanka w świat niezbędnych wiadomości, wartości, postaw i zachowań niezbędnych do dorosłego życia w rodzinie i społeczeństwie.

Ważne jest, aby wartości wyniesione z domu pokrywały się z wartościami, które preferuje szkoła. Na wychowanie w szkole wpływ mają nie tylko nauczyciele, ale również wszyscy pracownicy szkoły jak i sami uczniowie.

Profilaktyka to między innymi eliminacja lub redukcja czynników ryzyka oraz wzmocnienie czynników chroniących.

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła nie tylko wyłonić czynniki ryzyka i czynniki chroniące, ale również na sformułowanie działań osłaniających i wzmacniających te czynniki w odniesieniu do zdiagnozowanych zachowań problemowych naszych uczniów

Najczęściej spotykane w naszym środowisku czynniki chroniące i ryzyka to

Czynniki chroniące:

a. Osobowościowe:

- adekwatna samoocena;
- typ temperamenty;
- ukierunkowanie potrzeby poznawczej na pozytywne doświadczenia;
- umiejętność panowania nad emocjami w sytuacjach trudnych;
- odporność na stres, lęk, niepokój wewnętrzny;
- przyjazne nastawienie do ludzi;

b. Wynikające z sytuacji rodzinnej:

- silna więź emocjonalna z rodzicami;
- szacunek do norm, wartości i autorytetów, wrażliwość społeczna;
- zainteresowanie rodziców/ opiekunów prawnych sytuacją szkolną ucznia;
- stawianie wymagań adekwatnych do możliwości dziecka;
- właściwa pozycja dziecka w rodzinie;

c. Wynikające z sytuacji szkolnej:

- zainteresowanie nauką szkolną, udział w zajęciach dodatkowych;
- osiągnięcie wyników zgodne z możliwościami ucznia;

- właściwe ocenianie ucznia;
  - indywidualizacja wymagań edukacyjnych;
  - atmosfera życzliwości i zrozumienia;
- d. Wynikające z relacji rówieśniczych:
- umiejętność współdziałania w grupie;
  - umiejętność rozwiązywania problemów i sytuacji konfliktowych;
  - poczucie akceptacji i przynależności do grupy;
  - akceptacja właściwych norm i reguł grupowych;

Czynniki ryzyka:

- a. Osobowościowe:
- zaburzona samoocena
  - typ temperamenty
  - otwartość na doświadczenia ryzykowne
  - brak umiejętności panowania nad emocjami
  - brak odporności na stres, lęk, niepokój wewnętrzny
  - nuda, apatia, brak umiejętności wartościowego wypełniania czasu wolnego
- b. wynikające z sytuacji rodzinnej:
- zła sytuacja materialna rodziny
  - postawy rodzicielskie
  - pozycja dziecka w rodzinie
  - dysfunkcje w rodzinie
- c. Wynikające z sytuacji szkolnej:
- motywacja do obowiązków szkolnych
  - możliwości intelektualne
  - relacja nauczyciel-uczeń
  - nadmierna presja na osiągnięcie sukcesów
- d. Wynikające z relacji rówieśniczych:
- nieprawidłowo rozwinięte kompetencje społeczne (komunikacja, empatia itp.)
  - rywalizacja, podatność na sugestie oraz wpływy i naciski otoczenia

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły:

1. odpowiada na realne problemy i zagrożenia pojawiające się w szkole, w klasie i środowisku
2. formy i sposoby działań z zakresu profilaktyki dostosowane są do wieku uczniów
3. zawiera jasno określone zasady i formy współpracy wychowawczej z rodzicami
4. uwzględnia predyspozycje do prowadzenia zajęć oraz sugestie rodziców

Podstawą do opracowania Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego stanowią nie tylko wytyczne polityki oświatowej państwa ale również analiza sytuacji wychowawczej szkoły, analiza dokumentacji szkolnej, informacje od nauczycieli, rodziców i uczniów.

Przeprowadzona diagnoza środowiska szkolnego wykazała najważniejsze problemy, dzięki czemu możliwe stało się określenie obszarów działań wychowawczych i profilaktycznych:

1. przystosowanie do życia społecznego – kształtowanie postaw, wychowanie do wartości.
2. przeciwdziałanie przemocy i przestępczości nieletnich- bezpieczeństwo w szkole.
3. profilaktyka uzależnień – bezpieczeństwo w szkole.
4. promocja zdrowia.
5. ochrona przed negatywnym wpływem świata wirtualnego i mediów- rozwijanie kompetencji informatycznych.
6. profilaktyka zagrożeń – bezpieczeństwo w szkole.
7. upowszechnianie czytelnictwa – rozwijanie kompetencji czytelniczych (czytanie po bostońsku).
8. założeniem Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspomaganie wychowawczej roli rodziny z uwzględnieniem prawa do przekonań religijnych, światopoglądowych oraz wolności sumienia. Szkoła ma obowiązek zapewnić wszystkim uczniom powszechny dostęp do nauki i wychowania, ochronę przed przemocą, a także kierować się zawsze dobrem ucznia, troską o jego zdrowie, postawę moralną i obywatelską z zachowaniem poszanowania godności osobistej.

CELE PROGRAMU

1. Wspieranie osobowości młodego człowieka.
2. Rozwijanie umiejętności społecznych umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie w relacjach międzyludzkich.
3. Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.
4. Rozwijanie poczucia własnej wartości i tolerancji wobec innych.
5. Kształtowanie postaw wrażliwości na drugiego człowieka.
6. Kształtowanie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.
7. Wskazanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi.

8. Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom.
9. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania w szkole i poza szkołą oraz w świecie wirtualnym.
10. Podnoszenie umiejętności komunikowania się z innymi ludźmi w tym za pomocą narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnych.
11. Rozwijanie kluczowych kompetencji przedsiębiorczości i inicjatywy.
12. Rozwijanie kompetencji czytelniczych.
13. Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji, dokonywania wyborów.
14. Uczenie szacunku dla wspólnego dobra, jako postawy życia społecznego.
15. Przygotowanie do życia w rodzinie, społeczności lokalnej i w państwie.
16. Kształtowanie postaw patriotycznych.
17. Kształtowanie postaw i nawyków prozdrowotnych i proekologicznych.
18. Dostarczanie informacji na temat środków uzależniających oraz zagrożeń z nimi związanych.
19. Pokazanie perspektyw zdrowego życia i drogi do satysfakcji osobistej, bez zażywania środków uzależniających.
20. Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia.
21. Informowanie o konsekwencjach zachowań destruktywnych.

MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4

W sferze społecznej:

- Zna prawa i obowiązki ucznia, przestrzega zasad i norm obowiązujących w szkole,
- Zna swoje miejsce w klasie i w szkole,
- Ma poczucie przynależności do klasy i szkoły,
- Zna i stosuje zasady bezpieczeństwa w szkole i poza nią,
- Zna konsekwencje łamania przyjętych norm społecznych,
- Przestrzega zasad tolerancji i kulturalnego zachowania się w stosunku do innych,
- Prezentuje swoje poglądy zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznymi,
- Zna i stosuje zasady zdrowego stylu życia,
- Zna i i szanuje tradycje oraz symbole narodowe i europejskie,
- Czuje się członkiem społeczności regionalnej, obywatelem swojego kraju, Europejczykiem i patriotą,
- Zna i szanuje zasady tolerancji w stosunku do innych kultur,
- Rozumie istotę odpowiedzialności prawnej i moralnej,
- Nie stosuje agresji wobec siebie i innych,

- Szanuje godność własną i innych,
- Mądrze korzysta z różnych form medialnych i potrafi ocenić ich wartość
- Podejmuje decyzje i bierze odpowiedzialność za własne działania,
- Wyraża i uzasadnia własne zdanie,
- Aktywnie słucha innych i szanuje ich opinie,
- Odróżnia opinie od faktów,
- Dokonuje samooceny i autoprezentacji,
- Rozwiązuje sytuacje problemowe i negocjuje,
- Bierze udział w pracach na rzecz innych,
- występuje publicznie,
- widzi potrzebę nieustannego doskonalenia się w pracy nad sobą,
- jest tolerancyjny,
- dotrzymuje terminów, sprawnie posługuje się czasem planując swoje zajęcia,
- szanuje swój czas i innych,

W sferze naukowej:

- umie wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce,
- kształtuje swoje nawyki czytelnicze,
- potrafi korzystać ze zbiorów bibliotecznych,
- umie korzystać z różnych źródeł informacji,
- rozwija swoje kompetencje informatyczne oraz stosuje zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
- rozwija swoje kompetencje przedsiębiorczości i inicjatywy,
- zna i stosuje zasady zdrowego stylu życia,
- rozwija swoje zainteresowania i uzdolnienia,
- posiada umiejętności kluczowe z poszczególnych przedmiotów,
- jest przygotowany do dalszego etapu kształcenia,
- konfrontuje plany, marzenia z ich realizacją.

W sferze kulturowej:

- zna i szanuje tradycje oraz symbole narodowej europejskie,
- zna i stosuje zasady tolerancji w stosunku do innych kultur,

- szanuje symbole narodowe i regionalne oraz wie, jak zachować się wobec nich,
- wykazuje chęć poznania ojczystego kraju i jego tradycji,
- orientuje się w dziedzictwie kulturowym naszego regionu,
- uczestniczy w różnych formach kultury(koncerty muzyki tradycyjnej, wystawy plastyczne, teatr, muzeum, opera, kino),
- wyraża własne przeżycia wynikające z kontaktu ze sztuką,
- czuje przynależność do społeczności szkolnej,
- interesuje się zmianami zachodzącymi w świecie.

ZADANIA SZKOŁY JAKO ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO

- koordynacja działań wychowawczych domu rodzinnego, szkoły i środowiska rówieśniczego,
- wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia(stworzenie warunków do rozwoju i realizacji zainteresowań),
- przygotowanie do dalszego kształcenia i życia w społeczeństwie,
- kształtowanie systemu wartości(zapoznanie z normami, zasadami moralnymi i nauka wdrażania ich w życie),
- przygotowanie do samodzielnego podejmowania decyzji i dokonywania wyborów,
- indywidualizacja procesu nauczania,
- prowadzenie działań zapobiegających i uświadamiających w sferze zagrożeń(alkohol, narkotyki , inne używki),

Tabela nr 1. Obszar działań wychowawczych i profilaktycznych

Obszar działań wychowawczych i profilaktycznych: Przystosowanie do życia społecznego – kształcenie postaw, wychowanie do wartości			
Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. wspomaganie umiejętności samopoznania: <ol style="list-style-type: none"> a. wzbogacenie słownictwa dotyczącego samopoznania i samooceny; b. wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznania własnych emocji, uczuć, mocnych i słabych stron, wdrażanie do autorefleksji; 2. stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: <ol style="list-style-type: none"> a. wdrażanie do samooceny i akceptacji własnych mocnych i słabych stron; b. kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami; 3. kształtowanie umiejętności wykorzystania własnego potencjału: <ol style="list-style-type: none"> a. motywowanie do nauki szkolnej i rozwoju, b. rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, c. stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, rozbudzanie ciekawości poznawczej, d. rozwijanie zdolności twórczego myślenia, e. kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, f. wspomaganie w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, g. wpieranie uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych i emocjonalnych, praca z uczniem zdolnym, 4. wdrażanie do przestrzegania norm współżycia społecznego: <ol style="list-style-type: none"> a. promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się w relacjach społecznych w szkole i poza nią, b. kształtowanie umiejętności poszanowania cudzych praw i potrzeb, c. wzbogacanie wiedzy dotyczącej ról społecznych, hierarchii i powszechnie akceptowanych wartości, 5. doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych: 	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualne rozmowy z uczniami; • koła zainteresowań; • imprezy edukacyjne; • lekcje przedmiotowe; • wycieczki klasowe • konkursy szkolne i pozaszkolne; • wystawy szkolne; • akcje charytatywne; • zebrania z rodzicami; • Dzień Otwarty Szkoły, • Festyn Rodzinny, • okolicznościowe imprezy szkolne, • uroczyste obchody świąt narodowych, • ważnych wydarzeń historycznych i religijnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrekcja; • Wychowawcy; • Pedagog szkolny; • Psycholog szkolny; • Nauczyciele przedmiotów 	<p>Czas trwania programu</p>

<ul style="list-style-type: none"> a. wdrażanie do rozpoznawania emocji i uczuć, b. rozwijanie wrażliwości społecznej, c. wdrażanie do wyrażania uczuć, komunikowania własnych potrzeb i wywierania wpływu na innych w sposób akceptowany społecznie, d. kształtowanie umiejętności współpracy w zespole rówieśniczym i z dorosłymi, kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, e. ryzykownych i konfliktowych, <p>6. zaznajomienie z zasadami funkcjonowania szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. zapoznanie uczniów i ich rodziców ze Statutem Szkoły i Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, b. uświadomienie uczniom ich praw i obowiązków w szkole, życiu rodzinnym i społeczeństwie, c. tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły, <p>7. wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw prospołecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej, kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły i akceptacji obowiązków szkolnych, b. kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za grupę i umiejętności funkcjonowania w niej z uwzględnieniem zasad tolerancji dla odmienności poglądów, potrzeb i przynależności, np. religijnej, społecznej, narodowej, c. wdrażanie do poszanowania mienia społecznego, d. zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły poprzez pracę w samorządzie uczniowskim, <p>8. kreowanie pożądanych postaw wobec obowiązków:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami szkolnymi i społecznymi, b. kształtowanie pożądanych postaw wobec obowiązków szkolnych poprzez przestrzeganie procedur zawartych w Statucie Szkoły, c. stymulowanie aktywności uczniów w społeczności klasowej, szkolnej i lokalnej, <p>9. rozpowszechnianie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. wzbogacanie wiedzy o regionie i kraju, b. zaznajamianie z tradycjami, historią i kulturą narodową, <p>10. rozwijanie poczucia tożsamości narodowej i więzi z tradycjami narodowymi:</p>			
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> a. kształtowanie przywiązania do kraju i jego kulturowego dziedzictwa, b. wpajanie patriotyzmu lokalnego, c. kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury krajów Unii Europejskiej, d. wpajanie szacunku wobec symboli, tradycji i miejsc pamięci narodowej, e. informowanie o zmianach zachodzących we współczesnym świecie, <p>11. aktywizacja działań wynikających z postaw patriotycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. kształtowanie potrzeby celebrowania świąt narodowych i lokalnych, b. kształtowanie nawyku właściwych postaw podczas uroczystości i eksponowania symboli narodowych i państwowych, c. wywoływanie refleksji na temat współczesnych autorytetów, 			
Obszar działań wychowawczych i profilaktycznych: Przeciwdziałanie przemocy i przestępczości nieletnich – bezpieczeństwo w szkole			
Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
<ul style="list-style-type: none"> 1. eliminowanie z życia szkoły agresji; <ul style="list-style-type: none"> a. doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych i egoistycznych, b. kształtowanie postaw odrzucających przemoc, c. kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowywania się w sytuacjach problemowych, d. kształtowanie umiejętności asertywnego przedstawiania własnych potrzeb i praw oraz odmawiania przy pełnym poszanowaniu praw i wyborów innych ludzi, e. monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole, 2. wpajanie wiedzy niezbędnej dla podejmowania trafnych decyzji w sytuacjach trudnych: <ul style="list-style-type: none"> a. doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka i właściwego oceniania poziomu zagrożenia, b. propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (negocjacje, mediacje, 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe, • zajęcia integracyjne, • zajęcia z wychowawcą, • indywidualne rozmowy z uczniami, • koła zainteresowań, • wycieczki klasowe, • imprezy edukacyjne, • lekcje przedmiotowe, • zebrania z rodzicami, • indywidualne rozmowy z rodzicami, • spotkania z policjantem, • monitoring wizyjny • terenu szkoły, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrekcja; • Wychowawcy; • Pedagog szkolny; • Psycholog szkolny; • Nauczyciele przedmiotów 	<p>Czas trwania programu</p>

<ul style="list-style-type: none"> c. asertywna komunikacja własnych potrzeb, sztuka odmawiania, dyskusji), 3. wspieranie rozwoju autonomii i umiejętności dbania o własne dobro: <ul style="list-style-type: none"> a. stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli, b. wspieranie rozwoju niezależności od opinii grupy i odporności na nieakceptowaną presję rówieśniczą; c. wspieranie rozwoju silnych więzi emocjonalnych z konstruktywnymi jednostkami i grupami, 4. doskonalenie umiejętności w osobistym działaniu: <ul style="list-style-type: none"> a. kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc i rozpowszechnianie informacji o instytucjach i osobach, które udzielają wsparcia dzieciom i młodzieży, 5. rozpoznawanie środowisk rodzinnych uczniów: <ul style="list-style-type: none"> a. analizowanie środowisk rodzinnych uczniów, b. organizowanie opieki i pomocy materialnej rodzinom potrzebującym, c. podejmowanie współpracy z MOPS celem udzielenia najuboższym uczniom i ich rodzinom pomocy, d. wspieranie rodziców mających kłopoty wychowawcze z dziećmi – umożliwienie im kontaktu z psychologiem, e. wspieranie uczniów zagrożonych przemocą domową – zapoznanie z zasadami funkcjonowania Telefonu Zaufania, f. podejmowanie współpracy z rodzicami dzieci z rodzin dotkniętych przemocą – zapoznanie z procedurą „Niebieskiej Karty”, 6. organizowanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego przez uczniów: <ul style="list-style-type: none"> a. organizowanie dyskotek i zabaw szkolnych, b. organizowanie wycieczek, rajdów i turniejów sportowych, c. organizowanie zajęć pozalekcyjnych i kółek przedmiotowych, d. podejmowanie współpracy z ośrodkami kultury celem umożliwienia uczniom udziału w programach edukacyjnych e. umożliwienie uczniom udziału w półkoloniach, koloniach i zimowiskach organizowanych przez MKRPA, 7. systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów: <ul style="list-style-type: none"> a. rzetelne sprawdzanie obecności uczniów na każdej lekcji, diagnozowanie przyczyn nieobecności ucznia w szkole, 			
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> b. uświadamianie rodzicom skutków nieuzasadnionej nieobecności dziecka w szkole c. tworzenie grup samopomocy koleżeńskiej dla uczniów mających trudności w nauce, d. nagradzanie uczniów systematycznie realizujących obowiązek szkolny, e. podejmowanie współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w zapewnieniu realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów, <p>8. udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. wskazywanie postępowania wspomagającego rozwój dziecka, np. socjoterapia, b. ustalenie zasad współpracy specjalista – rodzic – uczeń, <p>9. eliminowanie niepowodzeń szkolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. monitorowanie postępów ucznia, b. udzielanie wsparcia w formie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, 			
Obszar działań wychowawczych i profilaktycznych: Profilaktyka uzależnień – bezpieczeństwo w szkole			
Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
<p>1. propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych, b. projekcje filmów dotyczących uzależnień, c. gromadzenie literatury dotyczącej uzależnień, d. udział w przedstawieniach teatru profilaktycznego, e. współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień, f. podnoszenie kompetencji rodziców/opiekunów prawnych w zakresie mechanizmów powstawania uzależnień, metod zapobiegania, rozpoznawania objawów zażywania środków uzależniających i właściwych sposobów reagowania, 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe, • zajęcia integracyjne, • zajęcia z wychowawcą, • indywidualne rozmowy z uczniami, • koła zainteresowań, • imprezy edukacyjne, • lekcje przedmiotowe, • wycieczki klasowe, • zebrania z rodzicami, • indywidualne rozmowy z rodzicami, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrekcja; • Wychowawcy; • Pedagog szkolny; • Psycholog szkolny; • Nauczyciele przedmiotów; • Pielęgniarka szkolna; 	<p>Czas trwania programu</p>

<p>g. kształtowanie umiejętności odmowy sięgnięcia po środki odurzające, papierosa lub alkohol w przypadku presji grupy,</p> <p>h. obalenie mitu o bezpiecznych narkotykach (dopalaczach),</p> <p>2. ukształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych:</p> <p>a. promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego,</p> <p>b. propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania,</p> <p>c. rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej metod radzenia sobie ze stresem,</p> <p>d. propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, w tym związanych z korzystaniem z Internetu, nawiązywania znajomości przez Internet,</p> <p>e. ujawniania swoich danych bądź danych innych osób, przestrzegania praw autorskich publikacji,</p> <p>f. promowanie zdrowego stylu życia,</p> <p>3. podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców/opiekunów prawnych;</p> <p>a. kształtowanie pożądanych postaw i zachowań rodziców/opiekunów prawnych wobec zagrożeń związanych z sytuacjami ryzykownymi – zażywanie substancji psychoaktywnych, dopalaczy, narkotyków, palenia papierosów,</p> <p>b. wzbogacanie wiedzy o prawidłowościach rozwoju psychofizycznego w okresie dorastania,</p> <p>c. podnoszenie umiejętności rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • spotkania z policjantem, • spotkania z przedstawicielem straży miejskiej, 		
Obszar działań wychowawczych i profilaktycznych: Promocja zdrowia			
Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
<p>1. wzbogacanie wiedzy dotyczącej zdrowego i higienicznego trybu życia oraz zagrożeń dla zdrowia:</p> <p>a. propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia – higieny pracy, nauki i odpoczynku, odżywiania się, profilaktyki chorób,</p> <p>b. uświadamianie skutków zagrożeń cywilizacyjnych,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe, • zajęcia integracyjne, • zajęcia z wychowawcą, • indywidualne rozmowy z uczniami, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrekcja; • Wychowawcy; • Pedagog szkolny; • Psycholog szkolny; 	Czas trwania programu

<p>c. rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem,</p> <p>2. ukształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie:</p> <p>a. uświadamianie zdrowotnych konsekwencji własnych decyzji na przykładach zachowań ryzykownych,</p> <p>3. wyrobienie nawyków i umiejętności sprzyjających zachowaniu zdrowia;</p> <p>a. uświadamianie znaczenia higieny osobistej,</p> <p>b. promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy,</p> <p>4. promowanie racjonalnego odżywiania:</p> <p>a. zapewnienie uczniom możliwości korzystania z posiłków w stołówce szkolnej, pozyskiwanie środków na dofinansowanie obiadów dla uczniów z rodzin najuboższych,</p> <p>b. rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej racjonalnego żywienia – analiza piramidy pokarmowej, układanie jadłospisu podczas lekcji przyrody, liczenie kalorii,</p> <p>5. kształtowanie zdrowej osobowości ucznia pod względem emocjonalnym, psychicznym i społecznym:</p> <p>a. kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji międzyludzkiej, wdrażanie do autorefleksji,</p> <p>b. kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami,</p> <p>c. wdrażanie do rozpoznawania emocji i uczuć,</p> <p>d. kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowywania się w sytuacjach problemowych,</p> <p>e. wdrażanie do przestrzegania norm społecznych,</p> <p>f. uświadomienie możliwości korzystania z wewnętrznych zasobów i autolecniczych sił tkwiących w każdym człowieku,</p> <p>g. propagowanie wiedzy na temat form relaksacji i technik antystresowych,</p> <p>6. dbanie o właściwy rozwój fizyczny i kondycję ucznia:</p> <p>a. objęcie specjalistyczną opieką pielęgniarską dzieci z dysfunkcjami zdrowotnymi,</p> <p>b. organizowanie szkolnych imprez sportowych,</p> <p>c. organizowanie wycieczek pieszych i autokarowych, zielonych szkół i lekcji w terenie,</p> <p>d. organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koła zainteresowań, • imprezy edukacyjne, • lekcje przedmiotowe, • wycieczki klasowe, • zebrania z rodzicami, • indywidualne rozmowy z rodzicami, • spotkania z przedstawicielem straży miejskiej, • spotkania z przedstawicielem Sanepidu 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele przedmiotów; • Pielęgniarka szkolna; • MOPS; 	
--	---	--	--

**Obszar działań wychowawczych i profilaktycznych:
Ochrona przed negatywnym wpływem świata wirtualnego i mediów – rozwijanie kompetencji informatycznych**

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu; <ol style="list-style-type: none"> a. zapoznanie z zagrożeniami związanymi z korzystania z sieci; b. propagowanie wiedzy na temat wpływu „niebezpiecznych” stron na psychikę i zachowanie, c. propagowanie wiedzy na temat symptomów uzależnienia od Internetu, d. promowanie alternatywnych źródeł spędzania czasu wolnego, e. zapoznanie ze wskazówkami bezpiecznego korzystania z Internetu, f. propagowanie korzyści płynących z prawidłowego korzystania z Internetu, 2. wdrażanie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w Internecie: <ol style="list-style-type: none"> a. kształtowanie umiejętności ochrony własnych danych osobowych, b. wpajanie zasady ograniczonego zaufania w kontaktach z osobami znanymi wyłącznie z Internetu, c. kształtowanie umiejętności ochrony komputera przed zagrożeniami w Sieci, d. stosowanie odpowiedniego oprogramowania we właściwy sposób, 3. promowanie internetowych zasad dobrego wychowania – Netykiety: <ol style="list-style-type: none"> a. propagowanie reguł Netykiety podczas korzystania z Internetu, 4. eliminowanie cyberprzemocy: <ol style="list-style-type: none"> a. propagowanie wiedzy na temat form cyberprzemocy, b. kształtowanie umiejętności zrozumienia emocji ofiary cyberprzemocy, c. uświadomienie konsekwencji przemocy w sieci dla ofiar i sprawców tego typu działań, d. kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc i rozpowszechnianie informacji o osobach, które udzielają wsparcia ofiarom cyberprzemocy, e. kształtowanie pożądanych postaw i zachowań zmniejszających ryzyko bycia ofiarą cyberprzemocy, 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe, • zajęcia integracyjne, • zajęcia z wychowawcą, • indywidualne rozmowy z uczniami, • koła zainteresowań, • imprezy edukacyjne, • lekcje przedmiotowe, • wycieczki klasowe, • zebrania z rodzicami, • indywidualne rozmowy z rodzicami, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrekcja; • Wychowawcy; • Pedagog szkolny; • Psycholog szkolny; • Nauczyciele przedmiotów; 	<p style="text-align: center;">Czas trwania programu</p>

<p>5. kształtowanie umiejętności segregowania i krytycznego odbioru informacji oraz wytworów kultury masowej;</p> <ol style="list-style-type: none"> a. wpajanie zasady ograniczonego zaufania do informacji znajdujących się w środowisku medialnym; b. popularyzowanie filmów, programów, przedstawień teatralnych i słuchowisk radiowych prezentujących pozytywne wartości, c. organizowanie wycieczek do teatru, kina, muzeum, radia, 			
<p>Obszar działań wychowawczych i profilaktycznych: Profilaktyka zagrożeń – bezpieczeństwo w szkole</p>			
Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole: <ol style="list-style-type: none"> a. eliminowanie zagrożeń pożarowych, b. zapoznanie uczniów z planem ewakuacji szkoły na wypadek zagrożenia, c. uświadomienie uczniom konieczności zachowania porządku i dyscypliny podczas ewakuacji, d. zapoznanie uczniów z ustalonym dla szkoły sygnałem alarmowym, e. zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami, f. przedstawienie zasad bezpiecznej i kulturalnej zabawy podczas przerw międzylekcyjnych i w czasie wolnym, g. podniesienie świadomości skutków niebezpiecznych zabaw, h. przedstawienie regulaminu zachowania się podczas wycieczki szkolnej, i. przekazanie podstawowych umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy, j. przeciwdziałanie agresji w szkole, k. eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów, 2. kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo: <ol style="list-style-type: none"> a. zapoznanie ze znakami drogowymi i podstawowymi zasadami ruchu drogowego, 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe, • zajęcia integracyjne, • zajęcia z wychowawcą, • indywidualne rozmowy z uczniami, • koła zainteresowań, • imprezy edukacyjne, • lekcje przedmiotowe, • zebrania z rodzicami, • indywidualne rozmowy z rodzicami, • spotkania z policjantem, • spotkania z przedstawicielem straży miejskiej, • monitoring wizyjny terenu szkoły, • dyżury nauczycielskie podczas przerw międzylekcyjnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrekcja; • Wychowawcy; • Pedagog szkolny; • Psycholog szkolny; • Nauczyciele przedmiotów; 	<p>Czas trwania programu</p>

<p>b. kształtowanie umiejętności oceny sytuacji na drodze i zaplanowania odpowiedniego postępowania,</p> <p>c. kształtowanie zachowań asertywnych w kontaktach z obcymi,</p> <p>d. zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych (telefonów komórkowych, tabletów, odtwarzaczy),</p> <p>3. doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych:</p> <p>a. minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoty,</p> <p>b. kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach,</p> <p>c. uświadomienie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki,</p> <p>d. doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego i rozpoznawania nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa,</p> <p>e. uświadomienie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu,</p> <p>f. uświadamianie sposobów krytycznego korzystania z mediów i prasy,</p>			
<p>Obszar działań wychowawczych i profilaktycznych: Upowszechnianie czytelnictwa – rozwijanie kompetencji czytelniczych</p>			
Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
<p>1. Budzenie zainteresowań czytelniczych</p> <p>a. kształtowanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji,</p> <p>b. kształtowanie emocjonalnego stosunku do książki jako źródła przeżyć i wiedzy,</p> <p>c. wyrabianie postawy poszanowania księgozbioru,</p> <p>2. budzenie ciekawości poznawczej:</p> <p>a. rozwijanie twórczej inwencji,</p> <p>b. rozwijanie fantazji dziecka,</p> <p>c. rozwijanie zainteresowania otaczającym światem,</p> <p>d. dostarczanie wiadomości na temat najbliższego otoczenia,</p> <p>3. rozwijanie mowy :</p> <p>a. kształcenie umiejętności poprawnych wypowiedzi,</p> <p>b. kształcenie umiejętności wyrażania myśli,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe, • zajęcia integracyjne, • zajęcia z wychowawcą, • indywidualne rozmowy z uczniami, • koła zainteresowań, • imprezy edukacyjne, • lekcje przedmiotowe, • zebrania z rodzicami, • konkursy szkolne i pozaszkolne, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrekcja; • Wychowawcy; • Pedagog szkolny; • Psycholog szkolny; • Logopeda szkolny; • Nauczyciele przedmiotów; • Nauczyciele biblioteki 	<p>Czas trwania programu</p>

c. wzbogacanie zakresu pojęć, d. usprawnianie funkcji wzrokowych, słuchowych i manualnych, e. wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju, f. stymulowanie do korygowania wad wymowy,			
---	--	--	--

Tabela nr 2. Treści wychowawczo-profilaktyczne dla realizacji w klasach I – III

Obszar	Zadania – Klasy I – III
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, • z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.

<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się; • kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; • kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; • inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; • kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; • kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problematicznych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimedialnych; • przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; • kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

Tabela nr 3. Treści wychowawczo-profilaktyczne dla realizacji w klasach IV – VIII

Obszar	Zadania				
	Klasa VI	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Zdrowie – Edukacja zdrowotna	<p>Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu.</p> <p>Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.</p> <p>Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.</p> <p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p>	<p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywią.</p> <p>Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.</p> <p>Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. Świadomości mocnych i słabych stron.</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.</p> <p>Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p>	<p>Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p>	<p>Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p> <p>Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.</p> <p>Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.</p>

Obszar	Zadania				
	Klasa VI	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
<p>Relacje – Kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p> <p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.</p> <p>Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.</p> <p>Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p> <p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.</p> <p>Rozwijanie samorządności.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p>	<p>Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.</p> <p>Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.</p>

Obszar	Zadania				
	Klasa VI	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
<p>Kultura – Wartości, normy i wzory zachowań</p>	<p>Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.</p> <p>Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.</p> <p>Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.</p>	<p>Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.</p> <p>Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p>	<p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p>	<p>Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p> <p>Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.</p> <p>Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.</p>	<p>Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.</p>

Obszar	Zadania				
	Klasa VI	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problematycznych)	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.	Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.	Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.	Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.
	Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.	Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.	Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej i promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.	Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.	Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.
	Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.	Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami i z zachowaniami agresywnymi.	Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.	Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.
	Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.	Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.	Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.	Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.	Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.
	Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.	Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.	Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.

OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ PROGRAMU

Obowiązki dyrektora szkoły

Dyrektor szkoły:

- Dąży do współpracy Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców, Samorządu Uczniowskiego w procesie profilaktyki.
- Zna osoby i instytucje współpracujące ze szkołą na rzecz dzieci i rodziny.
- Planuje rady szkoleniowe z zakresu profilaktyki.
- Analizuje możliwości szkoły w dziedzinie realizacji programu.
- Ustala zasady postępowania w przypadku występowania problemów uzależnienia i nieprzestrzegania statutu(współpraca z gronem pedagogicznym, pedagogiem, psychologiem, specjalistami spoza szkoły).
- Zna przepisy prawne dotyczące działalności profilaktyki szkoły.
- Podejmuje ostateczną decyzję wobec uczniów, którzy nie przestrzegają statutu szkoły.
- Motywuje nauczycieli do organizowania alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez uczniów.
- Dąży do stworzenia wokół szkoły stref wolnych od środków uzależniających poprzez:
  - Wprowadzenie całkowitego zakazu posiadania narkotyków w szkole i wokół niej oraz ich używania
  - Wprowadzenie całkowitego zakazu picia alkoholu w szkole i wokół niej
  - Wprowadzenie całkowitego zakazu palenia papierosów w szkole i wokół niej
- Zabezpieczenie szkoły tak, aby osoby obce nie mogły wchodzić do szkoły(dyżury nauczycieli i pracowników szkoły)
- Nadzoruje kontrolę boiska, toalet(dyżury nauczycieli)
- Współpracuje z Policją i Strażą Miejską w zakresie monitorowania terenu wokół szkoły
- Sprzyja pozytywnym relacjom nauczyciel-uczeń oraz nauczyciel-rodzic
- Wspiera finansowo działania profilaktyczne na miarę możliwości szkoły.

Obowiązki pedagoga i psychologa szkolnego

Pedagog i psycholog szkolny:

- Przygotowuje i opracowuje z Zespołem Wychowawczym program wychowawczo-profilaktyczny, dba o jego ewaluację
- Prowadzi diagnozę zagrożeń młodzieży w środowisku szkolnym i poza nim
- Informuje Radę Pedagogiczną o sytuacji wychowawczej w szkole i zagrożeniach oraz o problemach młodzieży
- Prowadzi pedagogizację rodziców dotyczącą adaptacji klas I i IV

- Zaprasza ekspertów spoza szkoły na zajęcia, spotkania
- Współpracuje z instytucjami pracującymi na rzecz rodziny i dzieci tj. Policją, Sądem Rodzinnymi Nieletnich, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, MOPS-em, GOPS-em, PCPR
- Rozpoznaje potrzeby ekonomiczne uczniów i organizuje pomoc materialną
- Propaguje treści i programy profilaktyczne
- Systematycznie doskonalą się w zakresie wychowania i profilaktyki oraz pomocy uczniom
- Współpracuje z rodzicami poprzez: indywidualne spotkania i porady, organizowanie pedagogizacji rodziców, informowanie o możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej
- Czuwa nad realizacją zaleceń PPP przez nauczycieli wobec uczniów posiadających opinię lub orzeczenie

Obowiązki nauczycieli

Nauczyciele:

- Poszerzają wiedzę na temat środków uzależniających, zagrożeń młodzieży, zasad komunikacji i rozwiązywania problemów
- Znają plan wychowawczo-profilaktyczny i uwzględniają go w swoich przedmiotach, planach wychowawcy klasy
- Starają się wprowadzić programy profilaktyczne dla uczniów i rodziców.
- Uważnie obserwują swoich uczniów i reagują na pierwsze niepokojące objawy
- Znają środowisko rodzinne uczniów
- Utrzymują stały kontakt z rodzicami, pedagogiem i informują ich o wynikach w nauce i sytuacji wychowawczej(palenie, picie alkoholu, agresywne zachowanie, wagary, oceny niedostateczne)
- Prowadzą pedagogizację rodziców i współpracują z nimi w realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego
- Współpracują z pedagogiem przy podejmowaniu działań o charakterze interwencyjnym
- Utrzymują osobowe relacje z uczniami(poprzez konsultacje, indywidualne rozmowy, organizację pomocy koleżeńskiej w nauce)

Obowiązki rodziców

Rodzice:

- Zapisują dziecko do szkoły
- Zapewniają regularne uczęszczanie dziecka na zajęcia szkolne
- Zapewniają dziecku warunki umożliwiające przygotowanie się do zajęć szkolnych
- Uczestniczą we wszystkich spotkaniach organizowanych przez szkołę

- Reagują na każde wezwanie do szkoły
- Znają program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i wyrażają o nim swoje opinie
- Zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i przeciwdziałania im
- Uczestniczą w pedagogizacji i programach wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do rodziców
- Włączają się aktywnie w życie klasy poprzez np. udział w imprezach kulturalnych i wycieczkach klasowych
- Zdobywają wiedzę środków odurzających, potrafią rozpoznać sygnały ostrzegawcze

Obowiązki pracowników administracji i obsługi szkoły.

Pracownicy administracji i obsługi szkoły:

- Uczestniczą w organizowanych w szkole szkoleniach z funkcjonariuszami policji na temat reagowania w sytuacjach kryzysowych mających miejsce na terenie szkoły(podejrzenie, że uczeń znajduje się pod wpływem narkotyków, alkoholu, posiada substancję przypominającą narkotyk, dokonał czynu karalnego, stał się ofiarą przemocy)
- Informują dyrektora szkoły lub pedagoga szkolnego, wychowawcę lub nauczyciela o każdej zaobserwowanej sytuacji kryzysowej wymagającej interwencji pracownika szkoły.

Obowiązki pielęgniarki szkolnej podczas pobytu na terenie szkoły

Pielęgniarka szkolna:

- Udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji
- Wzywa pogotowie ratunkowe, jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia
- Powiadamia dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji, gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających
- Współpracuje z pedagogiem w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielenia uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub gdy podejrzewa, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbywaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem.

POSTĘPOWANIE INTERWENCYJNE

Ogólne zasady interwencji:

- Do reagowania w w/w sytuacjach zobowiązany jest każdy z pracowników szkoły, zarówno pedagogicznych jak i niepedagogicznych
- Każdy uczeń ponosi indywidualną odpowiedzialność za swoje czyny, dlatego też z każdym uczniem należy prowadzić oddzielne rozmowy
- Rozmowy powinny odbywać się cyklicznie- aż do momentu całkowitego wygaśnięcia negatywnego zachowania
- W trakcie trwania całej interwencji należy monitorować zachowanie ucznia oraz przekazać informacje o wszelkich zmianach wychowawcy. Dotyczy to wszystkich nauczycieli, zwłaszcza uczących w danej klasie. Wychowawca zobowiązany jest do utrzymywania stałego kontaktu z rodzicami ucznia.
- Wychowawca, jak również inni nauczyciele, powinni przez cały czas nagradzać pozytywne zachowania ucznia(dostrzegać je, doceniać i chwalić), a negatywne konsekwentnie karać
- Łamanie przez ucznia poczynionych na początku interwencji ustaleń powinno pociągać za sobą zapowiedziane w kontrakcie konsekwencje, kary za nieprzestrzeganie norm. Kary stosowane wobec ucznia w szkole mają swoją hierarchię określoną w Statucie Szkoły i powinny być stosowane zgodnie z postanowieniami. Uczeń powinien być zawsze informowany co będzie go czekać, jeśli negatywne zachowanie się powtórzy
- Podejmowane w trakcie interwencji działania powinny być każdorazowo odnotowywane w dokumentacji szkolnej.

Obowiązki/ zadania pracowników niepedagogicznych:

- Zatrzymać ucznia używającego bądź będącego pod wpływem środków odurzających(papierosów, alkoholu, narkotyków) bądź też będącego w posiadaniu tych środków i przekazać go pod opiekę dyrektora szkoły, wychowawcy lub pedagoga szkolnego.
- Zabezpieczyć miejsce, w którym znaleziono ewentualne środki uzależniające bądź związane z nim przedmioty(tj. uniemożliwić do niego dostęp osobom niepowołanym) oraz niezwłocznie poinformować dyrektora szkoły
- Niezwłocznie poinformować dyrektora szkoły o obecności na terenie szkoły osób, które oferują, nakłaniają do używania lub rozprowadzają wśród uczniów środki odurzające
- Każdorazowo i niezwłocznie informować dyrektora o wszelkich niepokojących, mogących zagrażać zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów zdarzeniach, w szczególności mogących mieć związek z łamaniem prawa typu: bójki, niszczenie mienia prywatnego uczniów lub mienia szkoły, włamania, niszczenia zamknięć do pomieszczeń szkolnych, kradzieże.

Tryb i sposób postępowania w przypadku wystąpienia zachowań problemowych wśród uczniów:

1. Nauczyciel przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem bezpośrednio po lekcji, na której pojawił się problem. Jeżeli rozmowa przyniesie oczekiwany efekt na tym można procedurę zakończyć.
2. Nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego lub dzienniczka ucznia uwagę, która powinna zawierać aktualną datę, przedmiot na którym pojawiły się problemy, czytelny podpis nauczyciela. Jeżeli uwaga przyniesie oczekiwany skutek na tym można procedurę zakończyć.
3. Nauczyciel przekazuje problem do rozwiązania wychowawcy klasy:
  - a. nauczyciel nakazuje uczniowi poinformowanie wychowawcy o zaistniałej sytuacji,
  - b. nauczyciel osobiście przekazuje informacje wychowawcy klasy; wychowawca poprzez rozmowę z uczniem może procedurę zakończyć.
4. Wychowawca wzywa rodziców do szkoły i informuje o problemie. Informację o rozmowie zapisuje w dzienniku lekcyjnym, prosząc rodzica o potwierdzenie odbytej rozmowy własnoręcznym podpisem. Na tym można procedurę zakończyć.
5. W przypadku powtarzania się problemów nauczyciel kieruje ucznia na rozmowę z pedagogiem/psychologiem szkolnym, który może procedurę zakończyć lub zdecydować o powołaniu zespołu wychowawczego.
6. Przed zebraniem się zespołu wychowawczego wychowawca organizuje spotkanie nauczycieli uczących w danej klasie i wraz z nimi stara się przedyskutować problem. Jeżeli spotkanie nie jest możliwe wychowawca przeprowadza indywidualne rozmowy ze wszystkimi nauczycielami uczącymi w klasie.
7. W skład zespołu wychowawczego wchodzi dyrektor lub wicedyrektor szkoły, pedagog/psycholog szkolny oraz wychowawca klasy. Zadaniem zespołu wychowawczego jest przeprowadzenie rozmowy z uczniem i jego rodzicem oraz uświadomienie im konsekwencji oraz kar w przypadku pojawienia się dalszych problemów. Na tym można procedurę zakończyć.
8. Jeżeli rozmowy te nie przyniosą oczekiwanych efektów dyrektor podejmuje decyzję o ukaraniu ucznia lub przekazania sprawy do SRiN.

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją – działania interwencyjne:

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (*specjalistę ds. nieletnich*).
5. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (*rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.*), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji-decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (*specjalisty ds. nieletnich*) lub sądu rodzinnego.

W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezione substancje i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w Polsce karalne jest:

1. Posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych.
2. Wprowadzenie do obrotu środków odurzających.
3. Udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia.
4. Wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat. Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny

Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karnego lub przestępstwa:

1. niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
2. ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
3. przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
4. powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy,

5. niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
6. zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń,
2. niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
3. powiadomienie rodziców ucznia,
4. niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia,
5. W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.

Procedura postępowania w sytuacji nierealizowania obowiązku szkolnego przez ucznia:

1. Obowiązek szkolny dziecka trwa do ukończenia szkoły podstawowej nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia.
2. Jeżeli uczeń nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor ustala przyczynę, a jeśli jest to zaniedbanie ze strony rodziców, kieruje sprawę na drogę postępowania egzekucyjnego.
3. W odniesieniu do uczniów spełniających obowiązek szkolny w SP 4, nauczyciele prowadzą systematyczną kontrolę ich obecności na zajęciach lekcyjnych, odnotowując każdą nieobecność ucznia.
4. Wychowawcy na bieżąco dokonują analizy frekwencji swoich uczniów.
5. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów mają obowiązek poinformować wychowawcę klasy o częstym opuszczaniu ich lekcji przez uczniów (nieobecności ucznia przekraczającą w okresie jednego miesiąca co najmniej 50%).
6. Rodzice mają obowiązek na bieżąco usprawiedliwiać nieobecność swojego dziecka.
7. W przypadku nieobecności ucznia trwającej dłużej niż 3 dni wychowawca jest zobowiązany skontaktować się z rodzicem ucznia i ustalić przyczynę absencji.
8. Wszelkie przejawy niesystematycznej realizacji obowiązku szkolnego przez ucznia wymagają szybkiej interwencji wychowawcy:
  - a. przedłużająca się nieobecność ucznia w szkole (ponad 7 dni),
  - b. brak informacji od rodziców o przyczynach nieobecności,

- c. bardzo częste opuszczanie lekcji przez dziecko, z różnych przyczyn (wysoka absencja),
  - d. częste opuszczanie pojedynczych lekcji lub dni,
  - e. nieprzynoszenie usprawiedliwień od rodziców.
9. W każdej z w/w sytuacji zadaniem wychowawcy jest:
    - a. nawiązanie kontaktu osobistego, telefonicznego z rodzicami ucznia,
    - b. przeprowadzenie rozmowy z rodzicami i uczniem – rozpoznanie przyczyny nieobecności,
    - c. ustalenie form współpracy i pomocy psychologiczno-pedagogicznej z rodzicami i uczniem.
  10. W przypadku braku poprawy sytuacji, mimo działań wychowawcy, należy zgłosić problem pedagogowi szkolnemu w celu podjęcia współpracy z rodzicami i uczniem oraz wdrożenia wspólnych działań zaradczych.
  11. W przypadku dalszego opuszczania przez ucznia zajęć szkolnych, braku współpracy ze strony rodziców, wyczerpania wszelkich możliwości rozwiązania problemu na terenie szkoły – dyrektor zwraca się do Sądu o wszczęcie postępowania wobec nieletniego – podejrzenie o demoralizację.
  12. Jeżeli nieusprawiedliwione nieobecności ucznia przekraczają w okresie jednego miesiąca co najmniej 50% obowiązkowych dni zajęć edukacyjnych wychowawca informuje o tym fakcie pedagoga szkolnego.
  13. Pedagog wzywa rodziców (opiekunów prawnych) ucznia niespełniającego obowiązku szkolnego i w obecności wychowawcy przeprowadza z nimi rozmowę, informuje rodziców o konsekwencjach nierealizowania obowiązku szkolnego.
  14. Jeżeli w ciągu 7 dni uczeń nie podejmie realizacji obowiązku szkolnego dyrektor szkoły wysyła pisemne upomnienie (zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji) wzywające do wykonania obowiązku oraz zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne.
  15. W przypadku nie podjęcia przez ucznia realizacji obowiązku szkolnego w ciągu 7 dni i nieobecności 50% dni nauki w danym miesiącu, dyrektor szkoły kieruje sprawę na drogę postępowania egzekucyjnego (nałożenie grzywny w celu przymuszenia).

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia na lekcji stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych:

1. Nauczyciel podejmuje próbę wyciszenia zachowania agresywnego ucznia poprzez rozmowę z nim.
2. W przypadku, gdy rozmowa nie skutkuje, nauczyciel poprzez przewodniczącego klasy lub dyżurnego ucznia zawiadamia pedagoga/psychologa/dyrekcję szkoły/innego nauczyciela o zaistniałej sytuacji. W okolicznościach uznanych za konieczne, nauczyciel ma możliwość przytrzymania ucznia.
3. Zawiadomiona osoba: pedagog/psycholog/dyrekcja szkoły/inny nauczyciel – w celu odizolowania ucznia od reszty klasy – prowadzi go do gabinetu pedagoga. W okolicznościach uznanych za konieczne, zawiadomiona osoba: pedagog/psycholog/ dyrekcja szkoły/inny nauczyciel ma możliwość przytrzymania ucznia.
4. W przypadku braku możliwości odizolowania ucznia od reszty klasy, nauczyciel – w celu zapewnienia bezpieczeństwa pozostałym uczniom – wyprowadza ich z klasy do świetlicy szkolnej.

5. Wychowawca klasy zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych o zachowaniu ucznia.
6. W sytuacji bardzo agresywnego zachowania ucznia: groźenie, napaść fizyczna, pobudzenie fizyczne, niemożność uspokojenia przez nauczyciela, dyrekcja szkoły zawiadamia rodziców ucznia i Pogotowie Ratunkowe, a w przypadku skrajnego zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ucznia lub innych także Policję.
7. Pedagog/psycholog sporządza stosowną dokumentację dotyczącą okoliczności zdarzenia.
8. Po jednorazowym agresywnym zachowaniu ucznia, rodzic/opiekun prawny podpisuje zgodę na przytrzymywanie dziecka w sytuacjach, kiedy jego zachowanie zagraża bezpieczeństwu i/lub zdrowiu jego i innych uczniów.
9. Po zaistniałym zdarzeniu wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi w obecności ucznia, pedagoga/psychologa/dyrekcji szkoły, celem zobowiązania ucznia do zaniechania negatywnego zachowania oraz dobrania odpowiednich dla niego form pomocy.
10. W przypadku kolejnych zachowań agresywnych ucznia i braku efektywnej współpracy z rodzicami szkoła kieruje wniosek do sądu rodzinnego.

Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia:

1. W przypadku samowolnego opuszczenia zajęć przez ucznia nauczyciel, na którego zajęciach miało to miejsce, odnotowuje w dzienniku nieobecność ucznia na lekcji oraz niezwłocznie powiadamia wychowawcę lub – w przypadku jego nieobecności pedagoga/psychologa/dyrekcję szkoły.
2. Wychowawca, a – w przypadku jego nieobecności – pedagog/psycholog/dyrekcja szkoły telefonicznie zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia o zaistniałym fakcie.
3. W przypadku braku kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi lub niemożności wskazania przez nich miejsca pobytu dziecka, pedagog/psycholog/dyrekcja szkoły zawiadamia Policję.
4. W przypadku notorycznego samowolnego opuszczania szkoły przez ucznia, pedagog/psycholog/dyrekcja szkoły każdorazowo zawiadamia Policję.
5. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie formy oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrekcja szkoły powiadamia pisemnie sąd rodzinny .

Członkowie zespołu wychowawczego mają prawo zweryfikować prawdziwość informacji dotyczących wskazanego przez rodzica/opiekuna prawnego miejsca pobytu dziecka.

Procedura postępowania w przypadku braku efektywnej komunikacji między nauczycielem a uczniem:

1. Na wniosek ucznia, Rzecznik Praw Ucznia przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające przyczyny braku efektywnej komunikacji między nauczycielem a uczniem. Rzecznik Praw Ucznia prowadzi rozmowę tak, aby nauczyciel i uczeń doszli do konstruktywnych wniosków.

WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI I ŚRODOWISKIEM

1. Współpraca z rodzicami w tworzeniu dokumentów szkolnych.
2. Systematyczne kontakty z rodzicami w zakresie realizacji przez dzieci obowiązku szkolnego.
3. Udział rodziców w imprezach i uroczystościach szkolnych.
4. Organizacja spotkań wychowawcy z rodzicami w celu przekazania informacji o postępach w nauce i zachowaniu ucznia w szkole.
5. Porady i konsultacje.
6. Włączanie się w organizację imprez kulturalno-oświatowych.
7. Udział w akcjach charytatywnych
8. Organizowanie wspólnego wypoczynku dla dzieci z rodzin najuboższych
9. Udział w konkursach, szkoleniach, konferencjach
10. Zapobieganie przestępczości nieletnich oraz współpraca w zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie patologii przez współpracę z policją, sądami i kuratorami
11. Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły:
  - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
  - MOPS, GOPS
  - Policja
  - Straż Miejska
  - Sąd Rodzinny i Nieletnich
  - PCPR
  - Sanepid
  - WCK

Tabela nr 4. Instytucje wspierające szkołę w działaniach profilaktycznych

Nazwa Instytucji	Telefon	Formy Współpracy
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ul. Południowa 10 B	67-387-16-29	<ul style="list-style-type: none"> • kierowanie na badania psychologiczno-pedagogiczne • klasyfikacja uczniów do różnych form pomocy
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Nowomiejska 4	67-258-00-65	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc materialna rodzinom • dofinansowywanie obiadów dla uczniów • monitoring sytuacji rodzinnej uczniów
Komenda Miejska Policji w Wałczu ul. Kościuszki 33	67-250-45-12	<ul style="list-style-type: none"> • monitoring terenu wokół szkoły • spotkania z Radą Pedagogiczną i uczniami • działania profilaktyczne
Straż Miejska w Wałczu ul. Plac Wolności 1	67-258-44-71	<ul style="list-style-type: none"> • monitoring terenu wokół szkoły • działania profilaktyczne
Punkt Konsultacyjny i Interwencji Kryzysowej PCPR al. Zdobywców Wału Pomorskiego 54	67-345-05-37	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc dla ofiar przestępstw i patologii społecznych
Centrum Powiadamiania Ratunkowego	112	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc dla osób pokrzywdzonych w różnych sytuacjach
Stowarzyszenie MONAR al. Zdobywców Wału Pomorskiego 11	508-213-084	<ul style="list-style-type: none"> • poradnictwo w zakresie uzależnień • konsultacje w zakresie uzależnień
Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie ul. Nowomiejska 4	67-258-00-65	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc dla osób pokrzywdzonych przemocą w rodzinie
Psychiatra dziecięcy w Pile	67-212-72-84	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc psychiatryczna dla dzieci • konsultacje psychiatryczne

ORGANIZACJA I SPOSOBY PRACY WYCHOWAWCZEJ

1. Metody pracy wychowawczej: warsztaty, dyskusje, rozmowy indywidualne, pogadanki, prelekcje, wycieczki, twórczość artystyczna, apele, akademie i inne imprezy szkolne.
2. Formy pracy: indywidualna i grupowa, zespoły zadaniowe, zajęcia dodatkowe.
3. Proces wychowawczy odbywa się w czasie wszystkich zajęć edukacyjnych, przy czym wymiar wychowawczy mają w szczególności godziny do dyspozycji wychowawcy.
4. Zajęcia pozalekcyjne służące rozwojowi zainteresowań i zdolności uczniów oraz pomoc w nauce.

SPODZIEWANE EFEKTY

- Zmniejszenie zjawiska agresji w szkole
- Zapobieganie, reagowanie i ochrona uczniów poprzez naukę przed działaniami niepożądanymi
- Integracja działań profilaktycznych
- Integracja zespołu klasowego
- Poprawa samopoczucia uczniów w klasie, szkole i środowisku pozaszkolnym
- Umiejętne radzenie sobie w sytuacjach zetknięcia się z agresją i uzależnieniami
- Umiejętne wykorzystanie czasu wolnego poprzez sensowny i właściwy wybór działań i zachowań pozytywnych
- Kształtowanie poprawnych relacji między uczniami (praca zarówno z liderami, jak i również z uczniami, którzy się wycofują, zamykają w sobie oraz agresorami i ofiarami agresji)
- Zmniejszenie liczby zachowań agresywnych, utrwalone zachowania asertywne poprzez właściwe postawy będą nieść pomoc innym
- Wzbudzanie świadomej odpowiedzialności rodziców za proces wychowania dzieci

EWALUACJA

Mierzalne wskaźniki ewaluacji:

- Zmniejszenie liczby zachowań agresywnych, utrwalone zachowanie asertywne
- Dbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne
- Zdrowe i higieniczne odżywianie się. Uczeń wolny od uzależnień
- Umiejętność organizowania czasu wolnego
- Świadome i umiejętnie korzystanie z komputera, Internetu i TV
- Prawidłowe reakcje w sytuacjach zagrożenia

- Zachowanie higieny osobistej
- Sukcesy uczniów, uzyskiwanie promocji
- Materialne wsparcie uczniów z rodzin biednych

Mając na uwadze rzetelność prowadzonych działań zapobiegawczych oraz ich skuteczność wprowadza się następujące formy oceny Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

1. Badania ankietowe wśród uczniów
2. Nadzór dyrektora/ zastępcy wg potrzeb
3. Sprawozdania pedagoga szkolnego, nauczycieli oraz wychowawców realizujących program

**Przewiduje się ewaluację Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego po czterech latach jego realizacji.
Odpowiedzialność za ewaluację i sporządzenie raportu ponoszą członkowie zespołu wychowawczego.**

Postanowienia końcowe

1. Za realizację Programu Wychowawczego-Profilaktycznego odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły Podstawowej Nr 4 im. Zdobywców Wału Pomorskiego w Wałczu.
2. Program Wychowawczo- Profilaktyczny wchodzi w życie z dniem 1 września 2017r.
3. Z dniem 31 sierpnia 2017 r. traci moc dotychczasowy Program Wychowawczy i Program Profilaktyczny.
4. Dokument został zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną w dniu 31.08.2017 r.
5. Dokument został zaopiniowany przez Radę Rodziców w dniu 25.09.2017 r.